

rede skulde være kommen ud over det rette Maal, tror jeg ikke, at man endnu, selv naar de statistiske Oplysninger ligge tilrede, kan bestemt afgjøre, men jeg har en Følelse af, at efter det overordentlig store Antal Studenter at dømme, som i de senere Aar ere bragte tilveie, nærmer man sig meget dertil, at man bør være noget forsigtig med Forøgelse paa denne Konto. Nu kunde det høie Thing mene, naar jeg har den Anskuelse, at det kunde være underligt, at jeg iaar har foreslaaet en Forhøielse paa Konto b., men det er en ligefrem Følge af, at Konto b. var for lille i Forhold til Konto a. Har man først understøttet Folk af Konto a. til at blive Studenter, vilde det være haardt og urimeligt ikke at understøtte dem det første eller de første Aar, efterat de ere blevne Studenter. Derfor har jeg været nødsaget til at foreslaa denne, som det forøvrigt er betegnet, midlertidige Forhøielse af Konto b. De Henstillinger om forskellige Forhøielser paa Kommunitetets Budget, som det ærede Udvalg har gjort, skal jeg naturligvis tage under Overveielse inden Udarbeidelsen af næste Aars Finantsloov. Det ærede Udvalg gjør en Bemærkning i Anledning af Bevillingen af de 100,000 Kr. til fattige Elever paa Folkehøiskolerne, som kunde synes at tyde paa, at Udvalget havde en grundet Tvivl om, at disse 100,000 Kr. ikke virkelig uddeles til fattige Elever, men ogsaa til formuende eller velhavende Folks Børn. Jeg har ingen Grund til at tro, at Saadant sker, men efter den Foranledning, som Udvalget her har givet mig, skal jeg gjerne lade Skoleraadene indskræppe, at Bevillingen virkelig lyder til fattige Elever, idet jeg dog tillige maa gjøre den Bemærkning, at Begrebet „fattig“ til Syvende og sidst er ganske overordentlig relativt. Der er sjøgt og ogsaa bevilget et Bidrag til et toaarigt Artiumskursus ved den høiere Realskole i Rønne. I det Folkethinget er gaaet ind paa denne Bevilling, har det, eller ialtfald dets Udvalg, opfordret Ministeren til at indlede Forhandling med Skolen, med Rønne Byraad og med Bornholms Amtsråd for om muligt at komme til det Resultat, at denne Skole gik over til at blive en kommunal Skole. Jeg har i Folkethinget erklæret, at jeg vilde anse dette Resultat for overordentlig uheldigt og i allerhøieste Grad ubilligt overfor denne affides liggende Bornholm, men at jeg paa den anden Side ikke kunde have Noget imod at forelægge Spørgsmaalet for vedkommende Amtsråd, Byraad og Skolen, og det vil ogsaa blive gjort. Jeg tror imidlertid, at Resultatet vil blive det, at vedkommende kommunale Raad ikke vil anbefale den Plan at overtage Sko-

len. Hvis Følgen saa atter skulde blive den, at Folkethinget for Fremtiden vil negte Bevillingen til et Artiumskursus ved denne Skole, kan jeg kun sige, at saa maa man naturligvis finde sig dert og saa bevare Skolen i den Udfræktning og i den Skikkelse, den har. Men ogsaa da vil jeg sige, at det ikke vil være meget billigt af Folkethinget; thi det er en ret naturlig Fordring af en saafides liggende Os Befolkning, at de kunne faae Lov til at beholde deres Børn hjemme hos dem selv ialtfald paa deres D, indtil de blive Studenter, og ikke ere nødsagede til at sende dem til andre Skoler rundt omkring i Landet i de sidste to Aar af deres Skoletid, hvilket gjør det for Bornholmere dobbelt saa dyrt at lade deres Børn studere end for dem, der leve i andre Egne af Landet. Jeg haaber derfor, at selv om, hvad jeg tror, Resultatet af, jeg vil ikke sige, Underhandlingen om, men Forelæggelsen af dette Spørgsmaal for de kommunale Raad paa Bornholm, bliver det, jeg antager, dog Rigsdagen, saa vel Folkethinget som Landsthinget, vil bevilge i kommende Tider det nødvendige Beløb for at holde dette Artiumskursus vedlige. Det vil blive Mere end de iaar forlangte 1,000 Kr., det vil sikkert blive 2 eller 3,000 Kr. Det er kun den første Klasse, der bliver oprettet i næste Skoleaar. Hvad Universitetsspørgsmaalet angaar, er jeg enig med Udvalget i, at der ikke for iaar er nogen Grund til at reise dette Spørgsmaal. Jeg tror, dels efter hvad der er sket ifjor, og dels efterat Lovforslaget om Ordningen af Universitetets Formuesforhold, som er forelagt iaar, ikke er bragt engang, jeg vil ikke sige tilende, men til en foreløbig Afstemning i Folkethinget, at det ikke vil være nogen Nytte til nu iaar at reise dette Spørgsmaal igjen, og at Alt, hvad der kan gøres, er, at tage sit bestemte Forbehold lige overfor Fremtiden. Jeg skal aldeles ikke komme ind paa, hvad der fra anden Side er yttret om Grundene for at holde paa Universitetets Formue; thi efter min Opfattelse er det den Side, som angriber Universitetets Formue, som vil have, at man skal oppøse Universitetets Formue, som har Forpligtelsen til at fremføre sine Grunde, hvorfor den egentlig vil dette, Grunde, som aldrig ere komne frem. Man har nøiedes med ligeoverfor os andre at sige: Sa, men hvorfor kunde I ikke gaa ind paa det, det er saa uskyldigt, have I da Mistanke til os, til Folkethinget osv. osv? Thi Sagen er jo nemlig den, og det vil jeg gjøre opmærksom paa, da det særlig blev omtalt, hvad jeg har sagt i det andet Thing for nogle Aar siden, at den historiske Udvi-ling af dette Spørgsmaal er begyndt langt